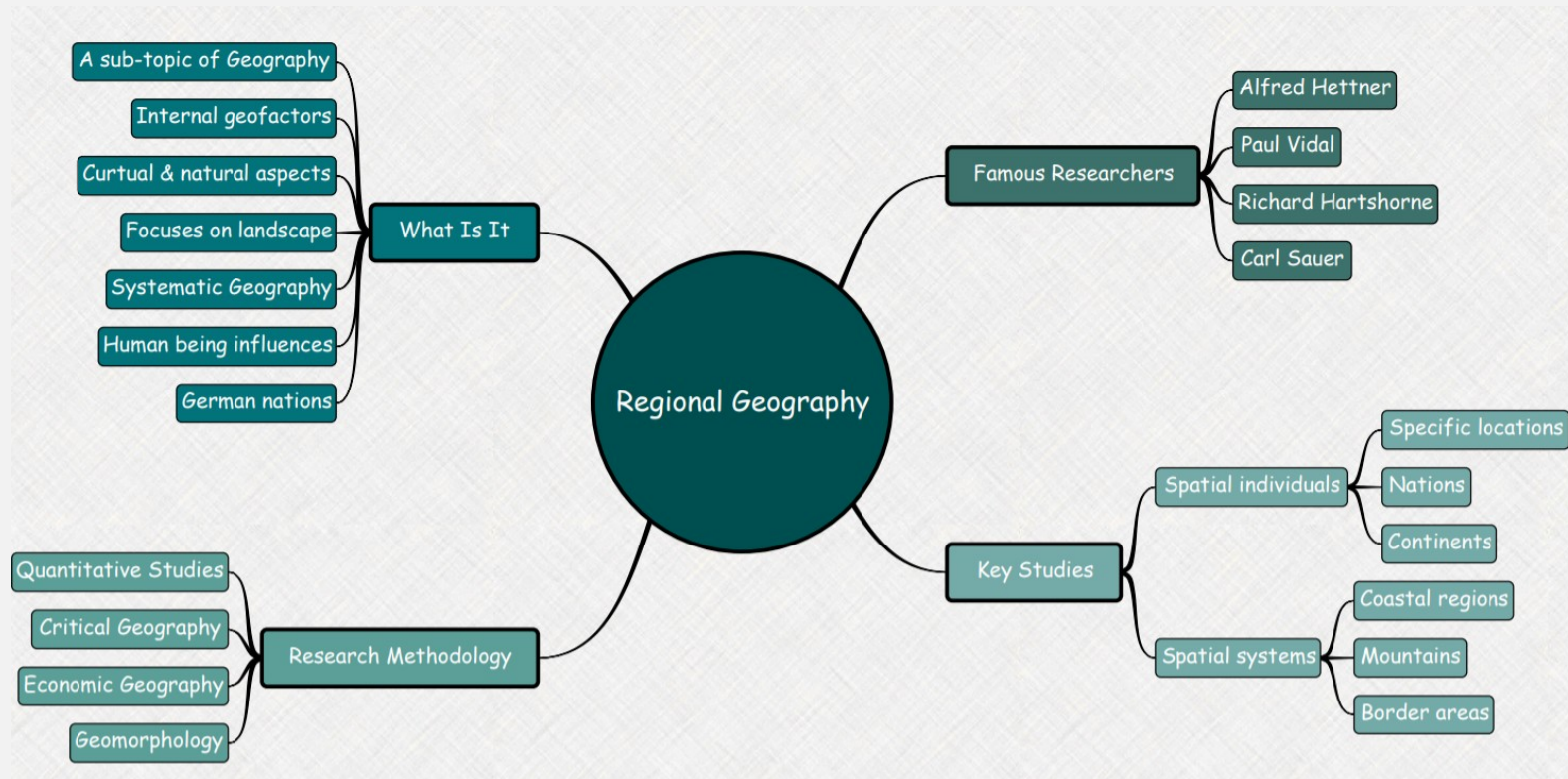

GEOGRAFICKÁ ANALÝZA

Kristína Ďuratná

- Cieľom regionálnej geografie nie je len vymedzovanie regiónov, ale taktiež ich **popis** a hlavne **analýza** -> odhalenie zákonitostí vo vnútri regiónu:
- Prečo sa v regióne dané javy vyskytujú
- Prečo sú geograficky rozmiestnené tak, ako sú
- Výber vybraných komponentov fyzické a humánnej geografie by mal odpovedať cieľu analýzy

ANALÝZA - TYPY

Z hľadiska spôsobu pohľadu rozlišujeme:

- **Interspektívnu analýzu** = porovnávajúci, komparatívny charakter týkajúci sa väčšieho počtu územných jednotiek,
- **Intraspektívnu analýzu** = monografický, popisný charakter, sústreďujúci sa vyčerpávajúcim spôsobom len na jedno územie

ANALÝZA A SYNTÉZA

- a) Analýza = rozklad zložitého javu na jednoduchšie prvky
- b) Syntéza = (z gréc. syn-thesis, skladanie) je myšlienkové spojenie poznatkov získaných analytickými metódami v celok. Syntéza je základom pre pochopenie **vzájomnej súvislosti javov**, sumarizuje poznatky vedúce k získavaniu nových poznatkov, vzťahov a zákonitostí **v kvalitatívne vyššej úrovni** – vedie k objasňovaniu nových alebo ešte nedefinovaných vzťahov a zákonitostí

ANALÝZA - POSTUP

Máme vymedzené územie. Mali by sme popísať jeho základné vlastnosti:

- poloha územia,
- tvar územia,
- popis priebehu hraníc
- ak je región súčasťou nejakej hierarchie regiónov, nezabudnúť popísať postavenie v tejto hierarchii.
- Pri popise postupujeme **od nejdôležitejšieho k menej dôležitému**.
- Všeobecný úzus: **Najskôr sa popisuje fyzickogeografická zložka, potom živá príroda a napokon socioekonomická zložka**. Jednotlivé podkapitoly by mali **logicky nadväzovať** (reliéf ovplyvňuje klímu, preto je kapitola radená ako prvá).
- Snažíme sa nielen stroho popisovať, ale i **analyzovať** – čo najviac vysvetľovať súvislosti, nie je zlá odpoveď, je lepší pokus o vysvetlenie, než len popis
- **Nemusíme pracovať len so surovými dátami**, ale tiež počítať rôzne (nielen štatistické) ukazovatele.

ANALÝZA

- Nemusíme všetky charakteristiky vytvárať len za región ako celok, ale i za jeho jednotlivé časti (napr. SO ORP, obce,...). Odhalíme tým nielen vnútorné rozdiely v rámci regiónu, ale i **priestorové závislosti**. Niekedy je najlepšie rozdeliť región do rastrových buniek.
- Nezabúdame porovnávať s inými regiónmi, i s regiónmi hierarchicky nadradenými.
- Neexistuje len **štruktúra horizontálna, ale i vertikálna**. Napr. mám zoznam miest skúmaného územia a zisťujem, na akej pozícii v dôležitosti miest se vybrané mestá nachádzajú (napr. Rank-size rule)
- Kde to je vhodné, poukážte i na **vývoj v minulosti a budúcnosti**.

SYNTÉZA

- Kľúčová súčasť každej detailnej práce
  - Odpovedá na otázky **prečo tu, prečo takto, proč teraz**
  - Syntézu môžeme vypracovávať vertikálnu alebo horizontálnu
  - **Horizontálna:** Vplyv priestoru na súvislosti
  - **Vertikálna:** súvislosti medzi obormi alebo vo vnútri oboru.
-
- Hľadáme prepojenia, vzťahy
  - Toblerov zákon geografie: Všetko souvisí so všetkým, ale blízke veci spolu súvisia viac než veci vzdialené = **pozitívna priestorová autokorelácia**
  - = charakteristiky určitého miesta nie sú závislé len na ostatných charakteristikách tejto lokality, ale sú taktiež ovplyvnené **väzbami k ostatným miestam**

ZDROJE K SEMINÁRNEJ PRÁCI

GEOLOGICKÁ STAVBA

Horninové zloženie (podklad i pokryv), litostratigrafické jednotky, tektonika

- <http://www.geology.cz/extranet/mapy/mapy-online>
- <http://lokality.geology.cz/d.pl>
- atlasy a mapy v knižnici (Geologická mapa České republiky 1:500 000, Geologická mapa Brna a okolí 1:50 000)
- <http://geoportal.gov.cz/web/guest/home/>

RELIÉF

Súčasný reliéf územia, jeho tvary (súvislosť s geologickou stavbou a pôsobením exogénnych faktorov (voda, vietor...)). Zaradenie vyšších i nižších geomorfologických jednotiek (pohoria, nížiny, ich časti...).

- Demek, J., Mackovčín, P. (eds.): Zeměpisný lexikon ČR. Hory a nížiny. Brno: AOPK ČR, 2006.
- Czudek, T. Vývoj reliéfu krajiny České republiky v kvartéru. Brno: Moravské zemské muzeum, 2005.
- Toušek, V. et al. Czech Republic - Portraits of Regions. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2005.
- <http://geoportal.gov.cz/web/guest/home/>

KLIMATICKÉ POMERY

Zaradenie územia okresu do klimatických oblastí, rozdiely v hodnotách klimatických ukazovateľov – (priemerné) teploty, zrážky. Vplyv reliéfu na klímu.

- atlasy a mapy v knižnici - Quitt, E. 1971.: Klimatické oblasti Československa;
- Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky:
<https://aopkcr.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=ee190990a1be4ac685d5f7c69c637ae4>
- Tolasz, R. 2007. :Atlas podnebí Česka. Český hydrometeorologický ústav a PŘF UP Olomouc 260 strán - více než 300 map, 150 grafů a množství názorných fotografií. – je i na uložto...
- mapy strážkových a teplotných pomerov (aj predikcia):
<https://www.klimatickazmena.cz/cs/>

HYDROLOGICKÉ POMĚRY

Zaradenie územia do rôznych povodí, charakteristika vodných tokov, ktoré pretekajú územím (a ich charakteristiky jako smer a dĺžka toku, prameň, prítoky apod.) a vodné nádrže (prirodzené, umelé). Analýza väzieb medzi ľudskou činnosťou a hydrologickými pomermi územia (umelo vybudované vodné nádrže, hrádze, problém povodní, využitie pre rekreáciu, zachytávanie zrážkových vôd apod.).

- Digitální báze vodohospodářských dat (DIBAVOD) <https://www.dibavod.cz/index.php?id=27>
- <https://heis.vuv.cz/default.asp?typ=00> - Mapa: Vodní hospodářství a ochrana vod (klik na ikonu glóbusu)
- Povodie riek Labe, Moravy, Odry (<http://www.pla.cz>, <http://www.pmo.cz>, <http://www.pod.cz>) – hlavne informácie z Plánovania oblastí vôd
- Vlček, V. 1984. Zeměpisný lexikon ČSR. Vodní toky a nádrže.
- <https://www.infoglobe.cz/reky/evropa/ceska-republika/>
- <http://geoportal.gov.cz/web/guest/home/>

PEDOGEOGRAFICKÉ POMĚRY

Pôdne typy (subtypy) a druhy a jejich priestorové rozloženie na území okresu. Odôvodnenie priestorového rozloženia. Vázby medzi ľudskou činnosťou a typom pôd.

- <http://mapy.geology.cz/pudy/>
- TOMÁŠEK, Martin. Půdy České republiky. Český geologický ústav. 2.vyd. Praha : Český geologický ústav, 2000.
- KORZÁK, Josef, et al. Atlas půd České republiky. 2. vyd. Praha : Česká zemědělská univerzita, 2009
- <http://klasifikace.pedologie.cz/>

OCHRANA PRÍRODY

Popis chránených území – lokalizácia, predmet ochrany, hlavné chránené druhy

- Popisujte významnejšie chránené územia (NP, CHKO, NPR), ktoré sú s regiónom asociované, ich prípadné využitie v cestovnom ruchu
- <https://aopkcr.maps.arcgis.com/home/gallery.html?view=grid&sortOrder=desc&sortField=modified> – Ochrana prírody
- <https://drusop.nature.cz/portal/> - súhrn chránených území podľa okresu
- <https://www.ochranaprirody.cz/regionalni-pracoviste/> - Regionální pracoviště -výber RP v mape – charakteristika NP/CHKO/MZCHÚ

STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁŤAŽE, BROWNFIELDS

- Tabulka – výstup z databázy brownfieldov, popis najvýznamnejších brownfieldov, plánované využitie v budúcnosti
- <http://www.brownfieldy.eu/databaze-brownfieldu/>
- <https://www.sekm.cz/portal/> - Prehľad kontaminovaných lokalít a ich priestorová distribúcia (výber a popis najrelevantnejších – nutná registrácia)
- RRAJM (2020): Analýza BF v JMK: <https://www.rrajm.cz/projekty-rrajm/brownfieldy/publikace/>
- Olomoucký kraj: <https://www.olkraj.cz/download.html?id=15768>
- MSK: https://www.rismsk.cz/files/235/237_1.pdf